

„Pravietis pret paša gribu” ir Tiešsaistes Bībeles studiju neklātienes nodarbību programma.
Autortiesības aizsargātas.

Apmeklējiet mūsu mājaslapu www.bibelesstudijas.lv vai sazinieties ar mums:
e-pasts: konsultants@bible.lv

PRAVIETIS PRET PAŠA GRIBU

CEĻVEDIS PRAVIEŠA JONAS GRĀMATAS STUDIJĀS

1. VISPĀRĒJS PĀRSKATS

Pirms dodamies tālāk, lūdzu, izlasiet visu pravieša Jonas grāmatu. Ja iespējams, izlasiet to dažādos tulkojumos. Tas neaizņems daudz laika un noteikti būs tā vērts! Šajā studiju materiālā Bībeles citātos izmantots jaunais (Latvijas Bībeles biedrība; 2012. gads) latviešu Bībeles tulkojums. Atsevišķās vietās izmantoti arī citi Bībeles tulkojumi; šajos gadījumos būs dota atsauce – tulkojuma saīsinātais vai pilnais apzīmējums.

KO MĒS ZINĀM PAR JONU?

- Jona, Amitaja dēls, cēlies no Gat-Heferas Zebulonā, Israēlā, Jerobeāma II valdīšanas laikā. (Skat. 2. Ķēniņu 14:25)
- Jonas ģimene varēja būt cietusi no sīriešu iebrukuma Ziemeļisraēlā; tas varētu būt viens no izskaidrojumiem viņa negatīvajai attieksmei pret Ninivi Asīrijā, viņa negribīgumam doties uz šo pilsētu.
- Jonas grāmata sākas ar vārdiem, kas norāda uz aprakstītajiem notikumiem kā reāliem faktiem. Izteiciens “Tā Kunga vārds nāca pār Jonu, Amitaja dēlu” (Jonas 1:1), liecina, ka Jona bija patiess Dieva pravietis.
- Jēzus apstiprina Jonas grāmatas vēsturisko uzticamību. (Mateja 12: 39-41; Lūkas 11: 29, 30, 32)

UNIKĀLAIS JONAS GRĀMATĀ

Jonas vēstījums atšķiras no citām praviešu grāmatām, kuras gandrīz nesatur ziņas par pašu pravieti. Jonas grāmatas vēstījumu veido paša Jonas piedzīvojumu apraksts.

STRĪDI PAR ZIVI

Jonas grāmata satrauc daudzus lasītājus, kuri cenšas iztēloties, kā cilvēks varēja izdzīvot jūras radījuma vēderā, kā varēja tikt morāli izmainīta vesela pagānu lielpilsēta, kādai sugai varēja piederēt augs, kas dažu stundu laikā izauga tik liels, ka spēja dot paēnu cilvēkam. Tie, kuri pieņem grāmatas vēsturiskumu, ziedo daudz pūļu, meklējot jūrnieku liecības par gadījumiem, kad kāds būtu ticis dzīvs atbrīvots no vaļa vēdera, vai spriedelējot, kurš no *ķirbjiem* varētu būt tik ātraudzīgs.

Šajos meklējumos nav nekā sliktā, ja vien mēs neklūstam tik apsēsti ar Jonas grāmatas vēsturiskuma pierādīšanu, ka pārtraucam klausīties tās vēstī. Svarīgāk par Bībeles aizstāvēšanu ir mācīties no tās un pielietot šīs mācības dzīvē.

JONAS GRĀMATAS VĒSTIS

Svarīgākās Jonas grāmatas vēstis ir šādas:

A. *Nav iespējams aizbēgt no Dieva klātbūtnes.* Antīkajā pasaulē ticēja, ka katrs dievs pārvalda kādu noteiktu ģeogrāfisku reģionu. Lai arī Jona apzinājās, ka Dievam ir vara pār visu pasauli, varbūt viņš iedomājās, ka dodoties Ninivei pretējā virzienā, viņš varētu izslidēt Dievam no acīm, un tad Kungs pilsētas brīdināšanai varētu izvēlēties citu, labprātīgāku pravieti. Lai nu kā, bet drīz viņam nācās piedzīvot 139. Psalmā patiesumu:

*“Kurp man doties prom no tava Gara,
kurp no tevis man laisties?
Ja celšos debesīs, tur esi tu,
ja šeolā klāšu sev gultu – redzi, tu!
Ja es ņemtu sev rītausmas spārnus,
apmestos tālu aiz jūras,
pat tur tava roka vadītu mani,
turētu mani tava labā roka!” (Psalmi 139: 7-10)*

B. *Nav iespējams izvairīties no Dieva uzticētās misijas.* Dievs aicināja Jonu sludināt niniviešiem. Bēgšana pāri jūrai un nokļūšana zivs vēderā neatcēla dievišķo misiju.

C. *Nav iespējams izbēgt no Dieva mīlestības.* Dieva mīlestība pavadīja Jonu jūras dzelmē, tāpat arī viņam negribīgi sludinot nicinātajiem pagāniem.

D. *Nav iespējams pilnībā izprast Dieva mīlestības dziļumu un plašumu.* Daudzi labprāt pieņem, ka Dievs mīl tādus ļaudis, kādi ir viņi. Bet tik briesmīgus kā ninivieši?

Jonas grāmata ilustrē, ko Dievs domāja, sakot Mozum, ka viņš ir *“līdzcietīgs un žēlīgs, lēns dusmās un dāsns žēlastībā un patiesībā.”* (2. Mozus 34 :6) Lai arī Jona bija neapmierināts, viņam nācās atzīt, ka Dievs ir tieši tāds. (Jonas 4: 2)

Kad Dievs pieņēma Ninives ļaužu nožēlu, pravietis sadusmojās, bet pat tad Dievs turpināja viņu mīlēt.

E. *Izņemot grēku pret Svēto Garu (Mateja 12: 31), nav iespējams izdarīt neko tādu, par ko nevarētu saņemt Dieva piedošanu, ja vien esam labprātīgi to lūgt.* Dievs piedeva cilvēkiem, kuri

bija vēl samaitātāki par mūsdienu sekulāro pasauli. Dievs pieņēma viņu nožēlu. Kad pravietis bija ar to neapmierināts, Dievs piedeva arī viņam.

UZSKATES LĪDZEKLIS GLOBĀLAI MISIJAI

Daži iedomājas, ka glābti var tikt tikai nedaudzi. Patiesi, Bībele brīdina, ka ne jau visi pieņems Dieva glābšanu. Jēzus līdzībā (Lūkas 8:4-15) paskaidro, ka ļaudis pret evaņģēliju izturēsies dažādi. Tomēr pretstatā teorijām, kas māca, ka Dievs glābšanai izredzējis tikai dažus, bet citiem jāiet bojā, Raksti skaidri deklarē glābšanas pieejamību ikvienam, kas to vēlas. Piemēram, lasiet Jāņa 3:16. Ja katrs cilvēks ir potenciāls glābšanas saņēmējs, izglābto skaits varētu būt krietni vien lielāks, kā mēs spējam iedomāties. Ja mēs ticam, ka tikai daži var tikt glābti, tas ierobežo mūsu misijas redzējumu. Jonas grāmata parāda, ka, Jonam par sarūgtinājumu (Jonas 4:1, 2), vesela samaitāta pagānu pilsēta atsaucās un atgriezās. Nebūsim mūsdienu Jonas!

OTRĀS IESPĒJAS PRAVIETIS

Jonas grāmata ir vienīgā no praviešu grāmatām, kas stāsta par pašu pravieti. Citas praviešu grāmatas galvenokārt satur Dieva vārdus viņa ļaudīm, kas tikuši nodoti caur viņa cilvēcīgajiem runasvīriem. Bez stāsta par paša Jonas piedzīvojumiem, grāmata satur tikai īsu Dieva brīdinājumu (Jonas 3:4), negribīgā pravieša lūgšanu (Jonas 2), un dažus Dieva komentārus par Jonas attieksmi (Jonas 4:9-11).

Vēl kāda neparasta iezīme ir tā, ka Dievs savu uzdevumu Jonam uztic divreiz. Pat tad, kad Jona centās bēgt no uzdevuma un no Dieva, Kungs nepadevās, tāpat, kā viņš neatmeta ar roku nekrietnajai Ninivei. Visu mūsu dzīves laiku Kungs uzticīgi un neatlaidīgi piedāvā mums glābšanu.

Tikpat svarīgs ir fakts, ka Dievs nemitīgi aicina savus ļaudis būt par viņa lieciniekiem. Tāpat kā Dievs atkal un atkal, neskatoties uz tās daudzajām neveiksmēm, aicināja Israēla tautu, viņš nerimstoši vēlas, lai mēs būtu viņa rokas, kājas un balsis šajā pasaulē. Ja esam ignorējuši vai vairījušies no Dieva aicinājuma, Jonas pieredze māca, ka Dievs ir labprātīgs dot otru iespēju.

PĀRDOMĀM UN TĀLĀKĀM STUDIJĀM

Lasiet Mateja 12: 39-41. Kas kopējs Kristum ar Jonu? Kāpēc, jūsuprāt, klausoties Jonu, ninivieši nekavējoties pieņēma viņa vēsti, kamēr daudz cilvēku, klausoties Jēzu, atteicās ticēt?

KOPSAVILKUMS

Pravietis ir Dieva vēstnesis. Ne vienmēr vēsts nogādāšana adresātam ir patīkama un viegla. Tā bija arī Jonas gadījumā. Līdzīgi daudziem no mums, Jona novērsa acis no fakta, ka vēsts ir "Dieva vārds". (Jonas 1: 1)

Šodien daudzi prāto par Jonas grāmatas vēsturisko autentiskumu, aizmirdami, ka tā satur Dieva vēsti mums. Dieva vārds neatgriežas pie viņa tukšā (Jesajas 55: 11). Kad Dievs runā, tad kaut kas notiks. Mēs izvēlamies, paklausīt vai nē; un mēs nesam atbildību par savu izvēli.

Mēs savā dzīvē varam brīvi izvēlēties un pieņemt lēmumus, bet mēs nevaram izbēgt no savas izvēles sekām. Tas ir Dievs, kurš izlemj, vai mūsu plāni piepildīsies, vai nē. *“Cilvēks lemj sirdī: iešu te! – taču Kungs liek viņa soļus.”* (Sakāmvārdi (Salamana pamācības) 16: 9)

Jonas grāmata stāsta ne tikai par milzīgo zivi un negribīgo pravieti, tā stāsta arī par Dievu, kurš nekad neatmet ar roku saviem kaprīzajiem bērniem.